

Verslag van de 246ste vergadering van The Dickens Fellowship Haarlem Branch.

In een kakofonisch De Ripper verzamelden zich 31 leden. De president monstert de schare en spreekt van een overweldigende opkomst. Hij noemt een top 10 van populaire boeken, waarin werk van Dickens drie keer voorkwam. De leden hadden op meer gerekend en kijken zuinig en hier en daar klinkt zelfs gemor.

De secretaris brengt een Kerstwens over van de internationale president die hier volgend jaar zal verschijnen, om deze wens dan persoonlijk over te brengen.

Tevens meldt hij het verschijnen van een nieuwe Dutch Dickensian, want de editor heeft aangegeven niet weg te kunnen uit het Drentse want daar moet vanavond gelezen worden. De penningmeester verblijft achter in de zaal, naar later zal blijken waarom.

Waarna de president het woord geeft aan de spreker van deze middag, Andrew Lycett. Die begint met ons welkom te heten wat goed beschouwd de verkeerde volgorde is. Lycett vermoedt meer kennis van Dickens bij ons dan bij zichzelf, en start meteen de dia voorstelling maar het apparaat loopt vast. Na wat gemorrel aan een piefje kunnen we beginnen. Hij wijst ons op nog een expert in de zaal, de heer Tissot van Patot, die eerder aan de secretaris meedeelde dat hij gekomen is om iets aan te horen dat hij allang weet.

Spreker zegt dat de relatie tussen Wilkie Collins en Dickens in het begin vooral gebaseerd was op een gezamenlijke interesse voor het toneel. Beide mannen lagen elkaar wel, ze reisden graag samen en genoten ook samen van het leven. Lycett denkt dat dit misschien ook te maken had met het feit dat Collins een 12 jaar jonger was dan Dickens.

Hij refereert aan de film "The Invisible Woman" met een glansrol voor Tom Hollander die Wilkie Collins speelt. Collins woonde in de Londense wijk Marylebone. Hij dankte zijn naam aan zijn vader die hem vernoemde naar een vriend, de schilder David Wilkie. Die adviseerde hem naar Rome te gaan om inspiratie op te doen voor zijn schilderwerk, want Wilkie Collins was ook een verdienstelijk schilder. Spreker toont een aantal voorbeelden op het scherm.

Na zijn terugkeer uit Rome werd Collins door zijn vader naar een Londense thee handelaar gestuurd om te werken. Dat het werk niet al te zwaar was bleek uit het feit dat hij tussendoor een volledige roman kon schrijven. Dat soort banen bestaan nog steeds maar dit terzijde. Het manuscript werd afgewezen door Chapman en Hall en raakte weg tot 1900, toen het opdook op een veiling. Uiteindelijk is het wel gepubliceerd maar pas in 1999.

Hier werd "De val van Rome" vertaald uitgegeven door de Gebr. Belinfante in Den Haag. Collins ontmoette Dickens in 1851 rond het toneelstuk "Not so bad as we seem". Dat was tijdens de Pre-Raphaelite periode. Collins had een broer, Charlie, die weliswaar in die kringen vertoefde maar er toch ook niet echt bij hoorde. Hij trouwde later met de dochter van Dickens, Kathy.

Wilkie Collins schreef veel bijdragen in het tijdschrift van Dickens, Household Words.

Wat betreft zijn drugsgebruik was hij een verbazingwekkend man. Zijn gebruik van laudanum was van een hoeveelheid die uit te drukken was als "industrial quantities". Daarnaast was hij een opium verslaafde. Maar dit alles had geen enkel effect op zijn werk.

Collins en Dickens trokken dus veel samen op, spreker geeft voorbeelden van onder meer trips naar Parijs (du vin et du femme), waar zij de Dordtse schilder Ari Scheffer ontmoetten. En ook hun wandeltocht door Cumbria, beschreven in "The Lazy Tour of Two Idle Apprentices". Spreker vertoont zelfs een dia met daarop de afbeelding van de hotelrekening. Ja, ook bij Collins gaat het om de details.

Collins introduceerde in zijn werk de eerste vrouwelijke detective. In het algemeen kan je stellen dat de vrouwen in het werk van Collins sterkere vrouwen waren dan die in het werk van Dickens. Zijn naam als schrijver werd gemaakt toen "The Woman in White" werd gepubliceerd.

Collins toonde zich een goede vriend van Dickens, die veel steun aan hem had ten tijde van het instorten van zijn huwelijk. Collins had een soort ongedwongenheid over zich, een karaktertrek die contrasteerde met Dickens.

Collins trok zich ook niet veel aan van conventie en leefde openlijk samen met Caroline Graves, en alsof dat niet genoeg was nam hij er nog een maîtresse bij. Het zal de opium geweest zijn of minimaal de laudanum.

Dan belicht Lycett de relatie van Collins met Nederland. Niet dat die zo erg groot was, maar hij had in Den Haag een uitgever gevonden die zijn werk vertaald uitgaf; Belinfante.

Er is een briefwisseling bekend tussen Augustus Belinfante en Collins over de royalties.

Belinfante wilde die niet betalen omdat hij vond al genoeg kosten gemaakt te hebben met de vertaling. Belinfante vond het betalen van een schrijver ook maar raar want al die anderen vroegen ook geen geld van de uitgever. Na enig over en weer geschrijf ging Belinfante toch akkoord met een bedrag van 100 gulden.

Van Collins zijn ook beschrijvingen bekend van de Zuiderzee en van Enkhuizen; deze plaats werd door hem als doods omschreven; “Desolate like the Plague”.

De relatie tussen Dickens en Collins bekoelde uiteindelijk toch enigszins. Toen “The Moonstone” uitkwam sprak T.S. Eliot van de eerste detective roman van topniveau. Dickens daarentegen vond het boek vermoeiend en die opmerking bekoelde de relatie. Daarbij kwam dat Dickens ook al niet gelukkig was met het huwelijk tussen Kathy en broer Charlie.

Collins stierf in 1889 in Wimpole Street Londen, maar toen was hij al enige tijd niet meer de bekende schrijver die hij daarvoor was.

Spreker sluit af met de opmerking dat Dickens en Collins “supported one and other and worked together”. Waarop hij onmiddellijk gaat zitten.

De heer Kooiman heeft wel een vraag: waren Collins en John Forster twee tegenpolen in het leven van Dickens?

Spreker meent eerst van niet maar na even aandachtig naar het plafond gekeken te hebben zegt hij toch ja. Waarna hij steeds een aantekening maakt.

De president voorkomt verdere vragen want er moet geborrelt worden en boeken gesigneerd.

Waarna wij aan tafel gaan.

De eerste toast is traditioneel op de Haarlem Branch. Andrew Lycett zegt: “Happy to be here” en dat wij een levendig gezelschap vormen.

Dan volgt de toast op de Dickens Fellowship, uitgebracht door mevrouw Hesp.

Zij stelt dat de Haarlem Branch en de Dickens Fellowship vandaag de dag een bloeiend bestaan leiden. Niet alleen Collins was “in touch with the Dutch”, maar ook Dickens. Hierbij verwijst zij naar de tegeltjes in de schoorsteenmantel van Scrooge die duidelijk van Nederlandse origine zijn. Zij waarschuwt ervoor om bij zo’n haard is gezeten niet “Humbug” te roepen want voor je het weet staat er een geest voor je neus en kom daar dan maar weer eens vanaf.

Maar wat wel altijd gezegd mag worden is: Dickens Fellowship, en zij stelt voor daar een toast op uit te brengen.

Tot slot is daar de heer De Bruin met de Immortal Memory.

Hij heeft het over Amerikanen in Nevada die overvallen door een sneeuwstorm onaangekondigd bij een andere Amerikaan in zijn berghut binnen stommelden. Deze man had slechts twee boeken in huis, Nicolas Nickleby en de Pickwick Papers. Mr. Micawber zou in zo’n geval van een bibliotheek spreken, maar dit terzijde.

Hij heeft meer voorbeelden van de populariteit van Dickens door de jaren heen. Freud gaf aan zijn verloofde David Copperfield cadeau, waarop zij zich onmiddellijk afvroeg wat daar de diepere betekenis van kon zijn.

In de Eerste Wereldoorlog werd er veel Dickens gelezen en ook in Noord Korea is Dickens vandaag de dag populair. Maar daar is dan ook weinig ander vertier.

De Bruin heeft het dan nog over een Congolees weeskind dat ook aan Dickens begonnen is en over een “Multitasking maatschappij” die alleen bestreden kan worden door het lezen van Dickens. Want die staat voor 150 jaar troost en veerkracht, en dus stelt hij voor te toosten op de Immortal Memory.

Dan staat de penningmeester op; hij heeft het over Heinrich Heine, water and wine en dat Pecksniff een top hypocriet is. Ook hij stelt voor te toosten op Charles Dickens en laat ons achter met de opmerking: “let’s keep our thoughts to ourselves”. Waarvan acte.

Waarop de president de bijeenkomst besluit met de opmerking dat het weer ouderwets gezellig was en dat we onszelf goed moeten inpakken want een kou is zo gevat.

London Calling

In de laatste Dickensian onder meer een artikel van Malcolm Andrews (de hoofdredacteur himself) met als onderwerp "Where was Nemo buried". Ja, die kon minder goed tegen de opium dan Collins. Andrews gaat zelf op onderzoek uit naar deze "St. Mary's Burial Ground", indertijd ingeklemd tussen de huizen. Dickens schrijft over dit soort begraafplaatsen onder meer: "- with every villainy of life in action close to death, and every poisonous element of death in action close to life-". Bleak House indeed.

Zo'n stadsbegraafplaats, vlak bij de huizen was een fenomeen dat ook bij ons niet onbekend was. Kijk bijvoorbeeld maar naar de locatie van het Zuiderkerkhof in Amsterdam, waar nu alleen de toegangspoort nog van staat.

Maar er staan ook meer opwekkende artikelen in The Dickensian natuurlijk.

Contributie

Wellicht weet u het nog; het begon met het uitdelen van borrels tijdens de Kerstbijeenkomst in 2014. Een bevestiging van voorbijgaande aard dachten president en secretaris. Maar inmiddels is de penningmeester overgegaan tot het afhuren van theaters. Dat dit alles ten koste gaat van de hoogte van de bestuurstoelagen van president en secretaris zal een ieder duidelijk zijn. Er is dus dringend behoefte aan fondsen. Daarom verzoeken wij u om per direct uw contributie over te maken. Het is nog steeds 30 euro voor een zonderling en 40 voor een paar. Maar meer mag ook.